

Bontebrug

Hoewel de naam Bontebrug in de volksmond al enkele honderden jaren wordt gebezigd, komt zij in het bevolkingsregister van de gemeente Wisch niet als plaatsnaam voor. Niet zo verwonderlijk, gezien de omvang van deze buurtschap op de grens van de gemeenten Wisch en Gendringen.

Omstreeks 1940 krijgt het gebied de buurtschapsnaam Nieuwdorp, ook in de adresaanduiding. Tien jaar later wordt dat veranderd in Bontebrug. Met de aanleg van de ringwegen rond Bontebrug in 1975 (Ulftseweg en Dinxperloseweg) moesten er straatnamen worden bedacht. Op aandringen van de bewoners gingen de drie straten Bontebrug heten. In die tijd werd aan het begin van de bebouwde kom ook het blauwe bord met de naam Bontebrug geplaatst.

De naam Bontebrug komt naar alle waarschijnlijkheid van de inmiddels niet meer bestaande brug over de oude loop van de rivier de Aa-strang. De brug stond op de plaats waar nu het beekje in een duiker onder de weg verdwijnt. De nu oude, maar honderd jaar geleden hoofdstroom van de Aa-strang passeerde de weg Terborg-Ulft onder een brug de Bontebrug. Vandaar verder langs het Huis Ulft en met wat kronkels stroomde de rivier in de Oude IJssel. In 1894 is de Aa-strang omgelegd door de Deurvorsterbeek. Bij de splitsing is de rivier afgedamd, het deel beneden de splitsing is toen gedempt. De oude loop van de rivier vormt nog steeds de grens van de gemeenten Wisch en Gendringen.

De niet meer bestaande brug vormde een belangrijk tussenstation voor boeren die met hun waren van Westfalen en het Duitse Rijngebied richting IJsselsteden en Arnhem trokken. Het verkeer ging bij de Wiendelsbrug over de Anholtse grens en vandaar over het Gendringse grondgebied naar de Bontebrug. Met grote regelmaat passeerden "bonte" gezelschappen (boeren, kooplui en rijke lieden) de Bontebrug. De Duitse kooplui namen vooral wijnen en ijzerwaren mee naar ons land, terwijl er veel vis mee de andere kant op ging.

De bevolking werd in die tijd regelmatig verzocht een bijdrage te leveren aan het onderhoud van de wegen. De weg moest in "bij gras en stro" (in het voorjaar en in de nazomer) worden schoongemaakt en hersteld. De gaten werden met zand opgevuld en er werden takkenbossen langs de weg gelegd om kooplieden die met hun karren vast in de modder kwamen, te helpen. Rond 1700 leverde dat voor een boer tien stuiver per dag op. Werd kar en paard ingezet, dan bedroeg de vergoeding zelfs vijftien stuiver. Er is ook een periode geweest dat de heren grootgrondbezitters, kooplieden die over de brug wilden, tol lieten betalen. Een boer die naar de veemarkt in Doetinchem ging, betaalde voor een kar een stuiver. Voor elk mager rund moest een halve stuiver worden overlegd en voor een vet rund diende men een hele stuiver te betalen. We hebben het dan over 1736.

Wie nu Bontebrug, via Ulft, binnenrijdt, ziet nog een overblijfsel uit de tijd dat er tol werd geheven op de Bontebrug. Op het eerste woonhuis aan de linkerkant (huisnummer 186) staat nog steeds de naam op de gevel met "'t Tolhuis"

bron: De Gelderlander van 24 juli 1987